

حقوق تجارت

مؤلف: هدی محمدی وثاق

مترجم: ۱۳۹۰

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
شماره کتابشناسی ملی

محمودی وثاق، مهدی، ۱۳۵۹ -
حقوق تجارت
تهران: انتشارات راه دکتري، ۱۳۹۴.
۳۸۴ ص.
۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۲-۲۸-۸
فیهای مختصر
فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی
است
۴۰۷۹۴۴۶

حقوق تجارت

نویسنده:	مهدی محمودی وثاق
ناشر:	انتشارات راه دکتري
صفحه آرایي:	مهناز تقوی
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۴
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۲-۲۸-۸
قیمت:	۸۰۰۰ ریال
نشانی:	خ شریعتی - بالاتر از پل صدر - خ شهید میرزاپور - خ فاطمیه - ک مهر اول غربی پ ۴

فهرست مطالب

تعریف تاجر	۱۵
۱-۱- تکرار عملیات	۱۷
عملیات تجارتي	۲۲
۱- عملیات تجارتي توزيعی	۲۲
I- عملیات تجارتي ذاتی یا مطلق	۲۴
II- عملیات تجارتي به حکم قانون	۲۵
III- عملیات تجارتي تبعی یا نسبی	۲۵
عملیات تجارتي تبعی	۳۹
معاملات غیر منقول	۴۴
۱- دفاتر تجارتي	۴۶
۱- دفتر روزنامه	۴۷
۲- دفتر کل	۴۷
۳- دفتر دارائی	۴۸
دفتر کپی	۴۹
۱- سندیت دفاتر تجارتي	۵۰
شرکتهای تجاری	۵۴
۱- کلیات	۵۴
ماهیت حقوقی شرکت	۵۶
۱- شخصیت حقوقی شرکت تجاری	۵۶
۱- نظریه فرضی بودن شخصیت حقوقی:	۵۶
۱- نظریه دارائی اختصاصی:	۵۶
۱- اقسام شرکت های تجاری:	۵۷

- ۵۷..... شرکت سهامی عام و خاص:
- ۵۸..... موضوع شرکت سهامی:
- ۵۹..... انواع شرکتهای سهامی:
- ۵۹..... تأسیس و تشکیل شرکتهای سهامی:
- ۶۴..... سهام:
- ۶۷..... ۴- نقل و انتقال سهام:
- ۶۹..... اوراق قرضه:
- ۷۰..... ۱- اوراق قرضه ساده:
- ۷۱..... ۲- اوراق قرضه مرکب:
- ۷۴..... ارکان شرکت سهامی:
- ۷۵..... ۱- مجامع عمومی:
- ۸۱..... نکاتی درباره دعوت مجمع عمومی عادی:
- ۸۲..... برگزاری جلسات مجمع عمومی عادی:
- ۸۲..... مقررات مشترک مجامع عمومی:
- ۸۵..... تعداد اعضای هیأت مدیره:
- ۸۶..... نکاتی چند در رابطه با ماده ۱۱۲ لایحه قانونی:
- ۸۷..... محرومیت از مدیریت شرکت سهامی:
- ۸۷..... حقوق و تکالیف فردی مدیر:
- ۸۸..... اختیارات هیأت مدیره:
- ۹۰..... محدودیت‌های مدیران:
- ۹۵..... مسئولیت مدیران:
- ۹۶..... ۳- بازرسان:
- ۹۸..... تغییرات در سرمایه شرکت:

- ۹۹..... ۲- کاهش سرمایه:
- ۱۰۰..... - انحلال و تصفیه:
- ۱۰۱..... - شرکت با مسئولیت محدود:
- ۱۰۴..... - حیات شرکت با مسئولیت محدود:
- ۱۰۵..... ۱- مسئولیت مدیران:
- ۱۰۶..... ۲- تصمیمات جمعی راجع به شرکت با مسئولیت محدود:
- ۱۰۸..... - انحلال شرکت با مسئولیت محدود:
- ۱۰۹..... - ذکر چند نکته در مورد این ماده ضروری است:
- ۱۱۰..... - شرکتهای تفهینی و نسبی:
- ۱۱۰..... - شرکت تضامنی:
- ۱۱۱..... - حقوق و مسئولیتهای شرکا در شرکت تضامنی:
- ۱۱۴..... - انحلال شرکت تضامنی:
- ۱۱۶..... - شرکت نسبی:
- ۱۱۶..... - حقوق و مسئولیت شرکاء در شرکت نسبی:
- ۱۱۸..... - انحلال شرکت نسبی:
- ۱۱۸..... - شرکت نسبی در موارد زیر منحل میشود:
- ۱۱۹..... - شرکت مختلط غیر سهامی:
- ۱۲۰..... - اداره شرکت مختلط غیر سهامی:
- ۱۲۱..... - مسئولیت شرکاء در شرکت مختلط غیر سهامی:
- ۱۲۲..... - انحلال شرکت مختلط غیر سهامی:
- ۱۲۳..... - شرکت مختلط سهامی:
- ۱۲۳..... - اداره شرکت مختلط سهامی:
- ۱۲۴..... - مسئولیت شرکاء در شرکت مختلط سهامی:

- ۱۲۵..... - انحلال شرکت مختلط سهامی:
- ۱۲۶..... معرفی شرکت تعاونی
- ۱۲۷..... تشکیل شرکت تعاونی
- ۱۳۱..... - اسناد تجاری «برات - سفته - چک»
- ۱۳۱..... - تعریف اسناد تجاری:
- ۱۳۱..... - فواید اسناد تجاری
- ۱۳۳..... - برات
- ۱۳۴..... ۱- انتقال طلب:
- ۱۳۴..... ۲- تنوری تبدیل تعهد:
- ۱۳۵..... ۳- تنوری وکالت:
- ۱۳۵..... ۴- تنوری تعهد یک جز:
- ۱۳۶..... ۵- تنوری عمل به ماهر:
- ۱۳۶..... - شرایط شکلی برات
- ۱۴۲..... - شرایط ماهوی برات
- ۱۴۲..... - رضایت
- ۱۴۳..... - اهلیت
- ۱۴۳..... - محل برات
- ۱۴۵..... - قبول و نکول برات
- ۱۴۵..... - قبول برات
- ۱۴۵..... - ارائه برات برای قبولی
- ۱۴۷..... - شکل قبولی ویژگیهای آن:
- ۱۴۹..... - آثار قبولی برات
- ۱۵۰..... - نکول برات

۱۵۲.....	- قبولی شخص ثالث
۱۵۴.....	- ظهرنویسی
۱۵۶.....	- ظهرنویسی به نام شخص معین:
۱۵۶.....	- ظهرنویسی سفید امضاء:
۱۵۷.....	- ظهرنویسی در وجه حامل
۱۵۸.....	- ظهرنویسی به منظور وکالت
۱۵۹.....	- ظهرنویسی به منظور وثیقه
۱۶۰.....	- ضمانت
۱۶۱.....	- مسئولیت امضاء کنندگان برات
۱۶۲.....	۱- براتگیر:
۱۶۳.....	۲- براتکش:
۱۶۴.....	۳- ظهرنویسان
۱۶۵.....	۴- ضامنین:
۱۶۶.....	- پرداخت
۱۶۹.....	- پرداخت بوسیله شخص ثالث
۱۷۱.....	- حقوق و وظایف دارنده برات
۱۷۴.....	- اعتراض یا واخواست (پروتست)
۱۷۵.....	- واخواست نکول
۱۷۶.....	- واخواست عدم تادیه
۱۷۶.....	- برات رجوعی
۱۷۶.....	- قوانین خارجی
۱۷۷.....	- سفته
۱۸۱.....	- صدور سفته

۱۸۵.....	اصل عدم تأثیر ایرادات
۱۸۸.....	حقوق دارنده سفته
۱۹۲.....	مسئولیت تضامنی
۱۹۵.....	ضمانت
۱۹۷.....	قبض انبار عمومی
۱۹۸.....	کاربرد قبض انبار
۱۹۹.....	صدور قبض انبار عمومی
۲۰۰.....	پرداخت و تضمین های آن
۲۰۲.....	حفاظت اعمادی
۲۰۲.....	- چک:
۲۲۰.....	صدور چک
۲۲۷.....	ظهرنویسی
۲۳۲.....	پرداخت
۲۳۶.....	حق دارنده در صورت فوت صادر کننده
۲۴۰.....	وظایف و اختیارات بانک در خصوص چک با معا
۲۴۶.....	تضمین های پرداخت چک
۲۶۸.....	رجوع های چک
۲۷۰.....	حفاظت قانونی چک
۲۷۳.....	اسناد در وجه حامل
۲۷۴.....	مقایسه اسناد در وجه حامل و اسناد با نام
۲۷۵.....	تمهید حفاظتی - گم شدن اسناد در وجه حامل

بروات بیگانه	۲۷۷
اجرای تعهدات بروات و قواعد حل تعارض	۲۸۰
دلالی:	۲۸۳
ب- وظایف و مسئولیت دلال:	۲۸۳
ج- حقوق و اجرت دلال:	۲۸۷
ح- حق العمل کاری	۲۸۹
ب- وظایف حق العمل کار	۲۹۱
ج- حقوق و حایز حمه حق العمل کار:	۲۹۶
د- مسئولیت حق العمل کار:	۲۹۹
قرارداد حمل و نقل:	۳۰۰
تعریف قرارداد حمل و نقل	۳۰۰
حقوق و وظایف ارسال کننده:	۳۰۲
حقوق و وظایف متصدی حمل و نقل:	۳۰۴
مسئولیت متصدی حمل و نقل:	۳۰۷
خسارت تاخیر:	۳۱۰
محدودیت مسئولیت:	۳۱۰
تسلیم کالا و پایان مسئولیت متصدی حمل و نقل:	۳۱۱
وظایف گیرنده کالا:	۳۱۳
مرور زمان دعاوی خسارت بر علیه متصدی حمل و نقل:	۳۱۴
قائم مقام تجاری	۳۱۶
اجتماع قائم مقامان تجارتی	۳۱۷

۳۱۸.....	ورشکستگی
۳۱۸.....	تعریف ورشکستگی:
۳۱۸.....	شرایط ورشکستگی:
۳۲۱.....	دادگاه صالح برای صدور حکم ورشکستگی:
۳۲۱.....	اشخاص ذینفع در ورشکستگی:
۳۲۳.....	محتویات حکم ورشکستگی:
۳۲۵.....	خصوصیات حکم ورشکستگی:
۳۲۶.....	آثار حکم ورشکستگی:
۳۲۷.....	اثر حکم ورشکستگی نسبت به معاملات تاجر:
۳۲۸.....	دوره اول: دوره قبل از تاریخ توقف تاجر:
۳۳۰.....	دوره دوم: دوره بین تاریخ توقف و تاریخ صدور حکم ورشکستگی:
۳۳۲.....	دوره سوم: دوره بعد از صدور حکم ورشکستگی:
۳۳۳.....	قرارداد ارفاقی:
۳۳۵.....	اعاده اعتبار:
۳۳۷.....	ورشکستگی به تقلب و ورشکستگی به تسبیر:
۳۳۹.....	قانون اداره تصفیه امور ورشکستگی مصوب ۱۳۹۸/۴/۲۴
۳۳۹.....	مبحث اول: سازمان اداره تصفیه
۳۴۱.....	مبحث دوم: اقدامات تأمینی اداره تصفیه
۳۴۳.....	مبحث سوم: دعوت بستانکاران
۳۴۴.....	مبحث چهارم: اداره اموال

۳۴۵.....	مبحث پنجم : رسیدگی به مطالبات
۳۴۷.....	مبحث ششم : تصفیه
۳۴۹.....	مبحث هفتم : تقسیم وجوه حاصله از فروش
۳۵۰.....	مبحث هشتم : خاتمه ورشکستگی
۳۵۰.....	مبحث نهم : مقررات مالی
۳۵۱.....	مبحث دهم : مقررات مخصوص
۳۵۴.....	قانون صدور چک با اصلاحات بعدی
۳۶۴.....	قانون راجع به ثبت شرکتها
۳۶۸.....	قانون اصلاح بند پ ماده ۱۰ قانون ثبت شرکتها ۱۳۵۲/۸/۲۲
۳۶۹.....	نظامنامه اجرای قانون ثبت شرکتها
۳۸۴.....	منابع

سخن انتشارات

آغاز هر سخن، زبینه ستایش خالق یکتاست. اوست که بر هر نقشی، نگاری می بندد و بر هر نگاری، زیبایی.

بر هیچ عاقل و فرزانه ای پوشیده نیست که موتور پیشرفت و سربلندی هر کشوری بسته به علم و دانش است در این راستا، انتشارات سنجش و دانش مفتخر است که سالهای متمادی در جهت خدمت به جامعه علمی کشور انجام وظیفه کند.

حقوق تجارت به عنوان یکی از مهمترین قوانین پایه ای و اساسی هر کشوری از بدو تاسیس تا رسیدن به سرانجام و اجرایی شدن در محاکم دادگستری فراز و نشیب های فراوانی را طی می کند. این فراز و نشیب ها هم با توجه به تغییرات جامعه از لحاظ فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی بوجود می آید. بنابراین به روز رسانی مطالب با توجه به آخرین تحولات جامعه یکی از رسالتهای جامعه دانشگاهی و نشر کشور می باشد. انتشارات سنجش و دانش نیز بر پایه همین اساس، تمام سعی و تلاشی را بر این بوده که از موازی کاری با سایر انتشاراتیها خود داری کرده و کتابهایی را به عرصه چاپ رساند که با دیدی متفاوت و جدید به قضایا و مسائل نگاه میکند. کتاب حاضر که پیش رو دارید نیز، ویکردی کاربردی و امروزی به برخی از مباحث حقوق تجارت داشته و لزوماً به تبیین باطنی واقع نپرداخته است. و نویسنده سعی کرده با توجه به اقتضات زمانی و مکانی به مسائلی نگاه کند. از این رو این اثر به عنوان یک کتاب تحقیق و پژوهشی می تواند مورد استفاده جامعه علمی و دانشگاهی و همچنین قضات دادگستری و وکلاء محترم واقع شود. البته پوشیده نیست که هیچ اثری علیرغم تمام خصوصیات مثبت خالی از عیب و ایراد نیست. از خوانندگان و مخاطبین محترم این اثر تقاضا داریم ما را از نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات سازنده خود بی بهره نگذارید.

به امید موفقیت و بهروزی

مقدمه مؤلف:

با پیشرفت سریع دنیا در حیطه تکنولوژی بدیهی است که ارتباطات تجاری نیز گسترده تر شده و به دنبال آن قانونگذار تجارت باید تا آنجایی که می تواند خود را منطبق با این تغییرات هماهنگ کند. گاهی لازم است که با وضع قانون و مقررات سمت و سوی قوانین تجارتی مشخص شود و گاه لازم است قانونگذار منعطف عمل کرده و از سمت و سوی عرفی که تجارت و بازرگانی گرفته الهام بپذیرد و هماهنگ با آن قوانین هم قانون را وضع کند.

بر کسی پوشیده نیست که قانون تجارت در سال ۱۳۱۱ به تصویب رسید و قاعدتا متناسب با شرایط زمان و مکانی و عرف حاکم بر آن زمان بوده است. در سالهای متمادی بعد از آن قوانین و لایحه های جدیدی وضع گردید مثل لایحه تجارت مصوب سال ۴۷ که در خصوص شرکتهای سهامی بود یا بعد از آن بارها قوانین فرعی متفاوتی به تصویب رسید.

با وجود تمام این فراز و نشیب ها و با وجود این که ما هنوز هم شاکله اصلی قانون تجارت دست نخورده باقی مانده تا جایی که شاید حجم وسیعی از این مسائل و ابهامات امروزه دیگر کاربرد ندارد (مانند برات).

در این کتاب ما سعی کرده ایم با توجه به این مسائل و با توجه به اینکه یکی از مهمترین قواعد در راه رسیدن به یک تفسیر صحیح از حقوق تجارت، نظر گرفتن مقتضیات زمانی و مکانی است مباحث مربوط به حقوق تجارت را با تطبیق بر مسائل و عرف امروزی تحلیل کنیم.

این کتاب می تواند در دانشگاهها مورد استفاده اساتید دانشجوین و همچنین قضات و وکلای دادگستری واقع شود. البته لازم به ذکر است که هیچ اثری در حال حاضر از عیب و ایراد نیست و مخاطبین عزیز به بزرگواری خود این نقوص را بر ما می بخشایند. همچنین امید است با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را در هرچه بهتر کردن این اثر یاری برسانید.

مهدی سودی وثاق